

Breytingartillaga

við tillögu til þingsályktunar um fjármálaáætlun fyrir árin 2026–2030.

Frá meiri hluta fjárlaganefndar (RÞI, AMJ, ArnaJ, EBB, HeiðaI).

1. Taflan **Lykiltölur um afkomu og efnahag opinberra aðila** orðist svo:

ma.kr.	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029	Áætlun 2030
Hið opinbera (A1-hluti ríkis og A-hluti sveitarfélaga)					
Rekstrarafkoma	52	92	99	110	128
Heildarafkoma	-37	-4	6	10	24
Hrein eign ¹	642	648	668	692	739
Nafnvirði heildarútgjalda	2.216	2.292	2.398	2.509	2.618
Heildarskuldir, ² % af VLF	76	74	71	69	67
Skuldir skv. viðmiði laga um op. fjármál, ³ % af VLF	45	44	43	42	41
Opinber fyrirtæki:					
Rekstrarafkoma	70	71	72	77	79
Heildarafkoma	-22	-18	12	33	55
Hrein eign ¹	1.209	1.271	1.333	1.398	1.466
Opinberir aðilar í heild:					
Rekstrarafkoma	122	163	172	187	207
Heildarafkoma	-59	-22	18	43	79
Hrein eign ¹	1.851	1.920	2.001	2.089	2.205

¹ Staða í árslok, efnislegar og peningalegar eignir að frádregnum brúttóskuldum að meðtöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum, þ.e. heildarskuldum.

² Brúttóskuldir að meðtöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum.

³ Heildarskuldir að frátöldum lífeyrisskuldbindingum og viðskiptaskuldum og að frádregnum sjóðum og bankainnstæðum, sbr. 7. gr. laga nr. 123/2015, um opinber fjármál.

2. Taflan Rekstraryfirlit fyrir hið opinbera árin 2026–2030 orðist svo:

Þjóðhagsgrunnur, ma.kr.	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029	Áætlun 2030
Heildartekjur	2.179,2	2.287,6	2.403,3	2.519,3	2.642,0
Skatttekjur	1.746,8	1.843,8	1.940,7	2.036,2	2.140,1
Skattar á tekjur og hagnað	959,0	1.005,9	1.055,2	1.108,2	1.166,8
Skattar á launagreiðslur og vinnuafli	13,6	14,3	15,0	15,7	16,5
Eignarskattar	109,1	116,7	124,8	131,9	139,1
Skattar á vöru og þjónustu	638,6	679,1	716,8	750,1	785,7
Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti ...	7,3	7,6	8,0	8,4	8,8
Aðrir skattar	19,2	20,1	20,9	22,0	23,2
Tryggingagjöld	157,8	166,4	175,1	183,9	193,1
Fjárframlög	4,5	4,9	5,0	5,2	5,4
Aðrar tekjur	270,0	272,6	282,5	293,9	303,4
Eignatekjur	157,0	155,3	161,0	168,0	173,1
þ.a. vaxtatekjur	57,5	56,8	59,1	62,2	64,5
þ.a. arðgreiðslur	56,2	53,9	55,2	56,8	58,1
Sala á vöru og þjónustu	104,8	108,7	112,4	116,4	120,4
Ýmsar aðrar tekjur	8,3	8,6	9,1	9,5	9,9
Heildargjöld	2.216,2	2.291,7	2.397,8	2.509,0	2.618,3
Rekstrarútgjöld	2.127,4	2.195,6	2.303,9	2.409,2	2.513,7
Laun	729,0	760,4	796,8	831,3	869,3
Kaup á vöru og þjónustu	571,7	587,0	620,6	652,7	685,4
Afskriftir	106,4	109,1	111,9	114,6	117,5
Vaxtagjöld	150,4	150,6	159,6	166,6	166,9
Framleiðslustyrkir	72,2	71,8	74,7	77,9	82,3
Fjárframlög	18,8	21,0	25,0	26,6	28,3
Félagslegar tilfærslur til heimila	383,6	403,2	422,1	443,5	465,8
Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög ..	95,3	92,5	93,2	95,9	98,3
Fastafjárútgjöld	88,8	96,2	93,9	99,8	104,6
Fjárfesting í efnislegum eignum	195,2	205,3	205,7	214,4	222,1
Afskriftir (-)	-106,4	-109,1	-111,9	-114,6	-117,5
Frumjöfnuður	55,9	89,7	106,1	114,7	126,1
Heildarafkoma	-37,0	-4,1	5,5	10,2	23,7
Peningalegar eignir, hreyfingar	21,6	49,4	48,5	46,5	42,4
Handbært fé, nettó	3,2	5,6	13,0	13,1	13,1
Lánveitingar	2,4	24,9	10,1	7,2	1,5
Hlutfé og stofnfjárframlög	-12,0	-6,6	-1,7	-1,7	-2,0
Viðskiptakröfur	27,8	25,6	27,1	27,8	29,8
Skuldir, hreyfingar	58,6	53,4	42,9	36,3	18,6
Lántökur	69,5	77,4	65,1	61,7	47,4
Lífeyrisskuldbindingar	-5,8	-10,3	-12,7	-14,9	-2,7
Viðskiptaskuldir	-5,0	-13,7	-9,5	-10,5	-26,0

3. Taflan Rekstraryfirlit fyrir ríkissjóð (A1-hluta) árin 2026–2030 orðist svo:

Þjóðhagsgrunnur, ma.kr.	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029	Áætlun 2030
Heildartekjur	1.564,6	1.639,2	1.720,0	1.801,5	1.887,9
Skatttekjur	1.215,0	1.281,2	1.346,7	1.411,4	1.482,7
Skattar á tekjur og hagnað	536,2	559,5	585,1	613,4	645,8
Skattar á launagreiðslur og vinnuafli	13,6	14,3	15,0	15,7	16,5
Eignarskattar	14,2	14,9	15,7	16,7	17,6
Skattar á vöru og þjónustu	624,5	664,8	702,0	735,2	770,8
Skattar á alþjóðaverslun og viðskipti	7,3	7,6	8,0	8,4	8,8
Aðrir skattar	19,2	20,1	20,9	22,0	23,2
Tryggingagjöld	157,8	166,4	175,1	183,9	193,1
Fjárframlög	8,0	8,5	8,8	9,2	9,5
Aðrar tekjur	183,8	183,1	189,4	197,0	202,6
Eignatekjur	130,5	127,6	132,1	137,8	141,6
þ.a. vaxtatekjur	51,2	50,3	52,5	55,4	57,5
þ.a. arðgreiðslur	56,2	53,9	55,2	56,8	58,1
Sala á vöru og þjónustu	46,2	48,1	49,5	51,1	52,6
Ýmsar aðrar tekjur	7,1	7,4	7,8	8,1	8,4
Heildargjöld	1.590,7	1.640,2	1.717,1	1.792,4	1.867,1
Rekstrarútgjöld	1.560,2	1.603,6	1.684,3	1.757,2	1.828,3
Laun	346,3	358,6	374,5	387,6	402,9
Kaup á vöru og þjónustu	249,1	253,6	270,6	283,9	297,5
Afskriftir	77,6	79,6	81,6	83,6	85,7
Vaxtagjöld	133,7	134,2	143,1	149,8	149,8
þ.a. gjaldfærðir vextir	90,4	94,1	102,8	110,3	112,9
þ.a. verðbætur	24,4	21,5	22,0	21,6	19,2
þ.a. reiknaðir vextir lífeyrisskuldbindinga	18,9	18,6	18,3	17,9	17,7
Framleiðslustyrkir	71,4	71,0	73,8	77,0	81,3
Fjárframlög	570,6	598,3	632,2	664,6	698,7
Félagslegar tilfærslur til heimila	34,3	34,8	35,2	35,7	36,1
Tilfærsluútgjöld önnur en fjárframlög	77,2	73,5	73,3	75,0	76,3
Fastafjárútgjöld	30,5	36,6	32,8	35,2	38,8
Fjárfesting í efnislegum eignum	108,1	116,2	114,4	118,8	124,5
Afskriftir (-)	-77,6	-79,6	-81,6	-83,6	-85,7
Frumjöfnuður	56,4	82,9	93,5	103,5	113,1
Heildarafkoma	-26,1	-1,0	2,9	9,1	20,8
Peningalegar eignir, hreyfingar	15,5	43,7	42,7	40,5	36,3
Handbært fé, nettó	2,1	4,5	12,0	12,0	12,0
Lánveitingar	1,2	23,7	8,9	6,0	0,3
Hlutfé og stofnfjárframlög	-9,2	-4,3	0,7	0,6	0,5
Viðskiptakröfur	21,4	19,7	21,2	21,9	23,6
Skuldir, hreyfingar	41,6	44,7	39,8	31,4	15,5
Lántökur	57,4	73,3	66,7	61,7	49,2
Lífeyrisskuldbindingar	-10,4	-14,7	-17,0	-19,6	-7,6
Viðskiptaskuldir	-5,4	-13,9	-9,9	-10,7	-26,1

4. Taflan **Heildarútgjöld málefna sviða árin 2026–2030** orðist svo:

Heildarútgjöld málefna sviða í m.kr. á verðlagi 2025	2026	2027	2028	2029	2030
01 Alþingi og eftirlitsstofnanir þess	6.646	6.584	6.816	6.770	6.723
02 Dómstólar	4.260	4.232	4.224	4.185	4.165
03 Æðsta stjórnarsýsla	3.026	3.832	3.037	3.028	2.768
04 Utanríkisráðgjafi	22.607	23.603	22.243	22.150	22.069
05 Skatta-, eigna- og fjármálaumsýsla	28.890	28.485	28.514	28.407	28.298
06 Hagskýrslugerð og grunnskrár	3.259	3.220	3.193	3.163	3.132
07 Nýsköpun, rannsóknir og þekkingargreinar	37.297	34.919	37.600	39.689	42.775
08 Sveitarfélög og byggðamál	37.879	38.817	39.690	40.505	41.367
09 Almanna- og réttaröryggi	47.098	48.908	49.088	42.987	42.884
10 Rétt. einstakl., trúmál og stjórnarsýsla dómsmála	22.531	20.846	21.210	19.913	19.774
11 Samgöngu- og fjarskiptamál	72.073	74.853	74.076	74.243	73.907
12 Landbúnaður	24.401	24.320	24.247	24.203	24.159
13 Sjávarútvegur og fiskeldi	8.588	8.350	8.296	8.085	7.742
14 Ferðaþjónusta	2.386	2.360	2.336	2.311	2.286
15 Orkumál	11.558	9.145	9.135	9.124	9.114
16 Markaðseftirlit og neytendamál	4.601	4.642	4.727	4.732	4.831
17 Umhverfismál	40.312	38.311	39.136	39.809	40.511
18 Menning, listir, íþróttar- og æskulýðsmál	24.978	24.991	24.547	22.138	21.830
19 Fjölmíðlun	7.451	7.523	7.785	8.227	8.718
20 Framhaldsskólastig	50.069	48.658	47.516	46.938	46.639
21 Háskólastig	70.172	70.189	69.983	69.226	68.932
22 Önnur skólastig og stjórnarsýsla mennta- og barnamála	6.573	5.733	5.680	5.632	5.583
23 Sjúkrahúsþjónusta	187.042	185.645	188.093	198.522	202.594
24 Heilbrigðisþjónusta utan sjúkrahúsa	99.704	101.667	104.286	106.099	107.930
25 Hjúkrunar- og endurhæfingaráðgjafi	89.718	91.693	99.011	101.635	104.262
26 Lyf og lækningavörur	46.456	47.333	48.228	49.141	50.062
27 Örorka og málefni fatlaðs fólks	127.838	128.653	129.682	131.525	133.398
28 Málefni aldraðra	122.425	127.017	133.717	137.528	141.452
29 Fjölskyldumál	80.892	79.379	80.331	80.600	81.627
30 Vinnumarkaður og atvinnuleysi	44.441	41.039	41.895	41.930	41.965
31 Húsnæðis- og skipulagsmál	24.911	26.877	21.010	21.005	20.999
32 Lýðheilsa og stjórnarsýsla velferðarmála	12.284	12.158	12.086	11.984	11.882
33 Fjármagnskostnaður, ábyrgðir og lífeyrisskuldbindingar	195.828	193.759	199.847	203.759	200.733
34 Almennur varasjóður og sértækar fjárráðstafanir	26.959	29.077	32.676	39.557	44.510
35 Alþjóðleg þróunarsamvinna	16.373	17.775	20.674	22.076	23.540
Heildargjöld á verðlagi ársins 2025	1.611.523	1.614.594	1.644.610	1.670.824	1.693.161
Uppsafn. áætl. launa- og verðlagsbætur frá árinu 2025	43.676	87.506	131.848	178.126	227.381
Heildargjöld á verðlagi hvers árs	1.655.200	1.702.100	1.776.458	1.848.950	1.920.542
Heildargjöld aðlöguð að GFS-staðli ¹	-64.538	-61.881	-59.380	-56.599	-53.393

Heildarútgjöld samkvæmt GFS-staðli á verðl. hvers árs **1.590.661 1.640.219 1.717.077 1.792.351 1.867.149**

¹ Hér er meðal annars um að ræða aðlaganir vegna innbyrðis viðskipta milli A-hluta aðila þannig að ekki komi til tvítalningar útgjalda. Þá eru einnig gerðar aðlaganir á meðferð lífeyrisskuldbindinga og vaxtagjalda.

5. Taflan Útgjaldarammar málefna sviða árin 2026–2030 orðist svo:

Málefna svið án liða utan ramma ¹ í m.kr. á verðlagi 2025	2026	2027	2028	2029	2030
01 Alþingi og eftirlitsstofnanir þess	6.646	6.584	6.816	6.770	6.723
02 Dómsstólar	4.260	4.232	4.224	4.185	4.165
03 Æðsta stjórnarsýsla	3.026	3.832	3.037	3.028	2.768
04 Utanríkismál	22.607	23.603	22.243	22.150	22.069
05 Skatta-, eigna- og fjármálaumsýsla	28.890	28.485	28.514	28.407	28.298
06 Hagskýrslugerð og grunnskrár	3.259	3.220	3.193	3.163	3.132
07 Nýsköpun, rannsóknir og þekkingargreinar	37.297	34.919	37.600	39.689	42.775
08 Sveitarfélög og byggðamál	4.242	4.134	4.092	4.049	4.005
09 Almanna- og réttaröryggi	47.098	48.908	49.088	42.987	42.884
10 Rétt. einstakl., trúmál og stjórnarsýsla dómsmála	22.531	20.846	21.210	19.913	19.774
11 Samgöngu- og fjarskiptamál	72.073	74.853	74.076	74.243	73.907
12 Landbúnaður	24.401	24.320	24.247	24.203	24.159
13 Sjávarútvegur og fiskeldi	8.588	8.350	8.296	8.085	7.742
14 Ferðapjónusta	2.386	2.360	2.336	2.311	2.286
15 Orkumál	11.558	9.145	9.135	9.124	9.114
16 Markaðseftirlit og neytdamál	4.601	4.642	4.727	4.732	4.831
17 Umhverfismál	40.312	38.311	39.136	39.809	40.511
18 Menning, listir, íþrótt- og æskulýðsmál	24.978	24.991	24.547	22.138	21.830
19 Fjölmíðlun	7.451	7.523	7.785	8.227	8.718
20 Framhaldsskólastig	50.069	48.658	47.516	46.938	46.639
21 Háskólastig	70.172	70.189	69.983	69.226	68.932
22 Önnur skólastig og stjórnarsýsla mennta- og barnamála	6.573	5.733	5.680	5.632	5.583
23 Sjúkrahúspjónusta	187.042	185.645	188.093	198.522	202.594
24 Heilbrigðisþjónusta utan sjúkrahúsa	99.704	101.667	104.286	106.099	107.930
25 Hjúkrunar- og endurhæfingarpjónusta	89.718	91.693	99.011	101.635	104.262
26 Lyf og lækningavörur	46.456	47.333	48.228	49.141	50.062
27 Örorka og málefni fatlaðs fólks	127.838	128.653	129.682	131.525	133.398
28 Málefni aldraðra	122.425	127.017	133.717	137.528	141.452
29 Fjölskyldumál	80.892	79.379	80.331	80.600	81.627
30 Vinnumarkaður og atvinnuleysi	7.748	7.732	8.202	8.205	8.208
31 Húsnæðis- og skipulagsmál	24.911	26.877	21.010	21.005	20.999
32 Lýðheilsa og stjórnarsýsla velferðarmála	12.284	12.158	12.086	11.984	11.882
33 Fjármagnskostnaður, ábyrgðir og lífeyrisskuldbindingar	-	-	-	-	-
34 Almennur varasjóður og sértækar fjárráðstafanir	20.129	21.877	25.096	31.607	36.560
35 Alþjóðleg þróunarsamvinna	16.373	17.775	20.674	22.076	23.540
Samtals frumgjöld innan ramma á verðlagi 2025	1.338.535	1.345.644	1.367.892	1.388.934	1.413.359
Liðir utan ramma ¹	158.169	153.360	151.946	150.048	147.655
Aðlaganir að GFS-staðli, einkum innbyrðis viðskipti ²	-83.409	-80.500	-77.682	-74.536	-71.058
Frumgjöld samkvæmt GFS-staðli á verðlagi 2025	1.413.295	1.418.504	1.442.156	1.464.447	1.489.956
Uppsafn. áætl. launa- og verðlagsbætur frá árinu 2025	43.676	87.506	131.848	178.126	227.381
Frumgjöld samkvæmt GFS-staðli á verðlagi hvers árs	1.456.972	1.506.010	1.574.004	1.642.572	1.717.338
Vaxtagjöld	114.819	115.590	124.772	131.842	132.147
Aðlögun vaxtagjalda að GFS-staðli	18.871	18.619	18.302	17.937	17.665
Heildargjöld samkvæmt GFS-staðli á verðlagi hvers árs	1.590.662	1.640.219	1.717.078	1.792.351	1.867.150

¹ Liðir sem falla utan ramma málefna sviða að frátöldum vaxtagjöldum eru eftirfarandi: ríkisábyrgðir, afskriftir skattkrafna, lífeyrisskuldbindingar, Atvinnuleysistryggingasjóður og framlög til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga.

² Hér er m.a. um að ræða aðlaganir vegna innbyrðis viðskipta milli A-hluta aðila þannig að ekki komi til tvítalningar útgjalda. Þá er einnig um að ræða aðlögun á meðferð lífeyrisskuldbindinga.

6. Taflan Stöðugleikaregla ríkissjóðs (A1-hluta) árin 2026–2030 orðist svo:

Stöðugleikaregla, ma.kr. á verðlagi 2025	Fjárlög 2025	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029	Áætlun 2030
Heildarútgjöld málefna sviða	1.545,6	1.611,5	1.614,6	1.644,6	1.670,8	1.693,2
<i>Undanskildir liðir</i>						
Vaxtagjöld	101,6	114,8	115,6	124,8	131,8	132,1
Lífeyrisskuldbindingar	79,1	80,9	78,1	75,0	71,8	68,5
Fjárfestingarframlög	70,0	83,4	89,3	86,3	89,1	93,0
Atvinnuleysisbætur	35,6	36,7	33,3	33,7	33,7	33,8
Jöfnunarsjóður, lögbundin framlög	32,2	33,6	34,7	35,6	36,5	37,4
Afskriftir skattkrafna	6,5	6,8	7,2	7,6	8,0	8,0
Tapaðar kröfur og tjónabætur	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Útgjaldagrunnur stöðugleikareglu	1.220,6	1.255,1	1.256,4	1.281,6	1.299,9	1.320,3
Raunvöxtur útgjalda milli ára, %		2,8%	0,1%	2,0%	1,4%	1,6%
Raunvöxtur útgjalda milli ára, ma.kr.		34,5	1,2	25,2	18,3	20,5
Raunvöxtur tekjuráðstafana milli ára		20,2	12,7	8,7	4,3	4,9
<i>Útgjaldavöxtur að fráðregnum</i>						
tekjuráðstöfunum		14,3	-11,5	16,6	14,0	15,6
Stöðugleikaregla, % br. frá fyrra ári		1,2%	-0,9%	1,3%	1,1%	1,2%

7. Taflan Sjóðstreymi ríkissjóðs (A1-hluta) árin 2026–2030 orðist svo:

Greiðslugrunnur, ma.kr.	Áætlun 2026	Áætlun 2027	Áætlun 2028	Áætlun 2029	Áætlun 2030
Handbært fé frá rekstri	-26,0	-2,8	-2,8	0,9	10,7
<i>Fjárfestingarhreyfingar</i>					
Fjárfesting	-82,8	-89,5	-86,3	-89,3	-93,4
Sala eigna	0,8	0,8	0,9	1,0	1,1
Veitt löng lán	-28,9	-51,3	-33,6	-31,8	-27,1
Innheimtar afborganir af veittum lánum	27,7	27,6	24,6	25,8	26,8
Móttekinn arður	56,2	53,9	55,2	56,8	58,1
Fyrirframgreiðsla til LSR	-10,7	-10,9	-11,2	-11,5	-11,8
Eiginfjárframlög og hlutabréfakaup	8,4	3,5	-1,6	-1,6	-1,6
Fjárfestingarhreyfingar samtals	-29,3	-66,0	-51,9	-50,5	-47,9
Hreinn lánsfjárjöfnuður	-55,3	-68,8	-54,7	-49,7	-37,2
<i>Fjármögnunarhreyfingar</i>					
Tekin langtímalán	352,5	162,4	296,8	138,5	200,2
Afborganir af teknum lánum	-295,1	-89,1	-230,1	-76,8	-151,0
Fjármögnunarhreyfingar samtals	57,4	73,3	66,7	61,7	49,2
Breyting á handbæru fé	2,1	4,5	12,0	12,0	12,0